

กค. 128
 กษ. 9-3065
 กว. 13.45

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๗/๑๙๙๙

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุมัติการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกรมการขนส่งแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ (Memorandum of Understanding on the International Ship and Port Facility Security Code Between the Ministry of Transport of the Kingdom of Thailand and the Department for Transport of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาและคำแปลร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกรมการขนส่งแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๕๐๗/๒๘๐๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกรมการขนส่งแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

สืบเนื่องจากประเทศไทยกับสหราชอาณาจักรมีความประสงค์ที่จะสร้างความสัมพันธ์ด้านการขนส่งทางน้ำระหว่างสองประเทศโดยเน้นในส่วนที่เกี่ยวกับประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ (International Ship and Port Facility Security Code : ISPS Code) ซึ่งเป็นกฎหมายระหว่างประเทศที่กำหนดมาตรฐานในเรื่องการรักษาความปลอดภัยทางทะเล

/ไม่ว่า...

ไม่ว่าจะเป็นเรือและท่าเรือ ฝ่ายสหราชอาณาจักรจึงได้เสนอร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือกับสหราชอาณาจักรให้ฝ่ายไทยพิจารณา โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวจะเป็นโอกาสที่ทั้งสองประเทศจะได้พัฒนา แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการขนส่งทางทะเลระหว่างกัน รวมถึงแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในด้านการบริหารจัดการภาครัฐในมิติต่าง ๆ ทางทะเลซึ่งจะช่วยส่งผลให้ขยายไปสู่ความร่วมมือด้านการขนส่งอื่นในอนาคต

๑.๒ การดำเนินการ

(๑) กระทรวงคมนาคมโดยกรมเจ้าท่าได้หารือร่วมกับกับกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศเกี่ยวกับเนื้อหาของร่างบันทึกความเข้าใจ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมายมีข้อเสนอแนะให้ตัดบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Rights) ออก ทั้งนี้ หากทางสหราชอาณาจักรมีความประสงค์ที่จะคงบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิด้านทรัพย์สินทางปัญญาไว้ ก็ขอเสนอให้จัดทำบันทึกความเข้าใจอีกฉบับหนึ่งแยกต่างหากเพื่อไม่ให้ร่างบันทึกความเข้าใจ มีผลผูกพันทางกฎหมาย

(๒) กระทรวงคมนาคมโดยกรมเจ้าท่าได้หารือร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศและกรมทรัพย์สินทางปัญญาอีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ เกี่ยวกับเนื้อหาของร่างบันทึกความเข้าใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิด้านทรัพย์สินทางปัญญา โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาเห็นว่าไม่ขัดข้องหากทางฝ่ายไทยและฝ่ายสหราชอาณาจักรเห็นถึงประโยชน์และประสงค์ให้มีการกำหนดหลักการเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาไว้ในร่างบันทึกความเข้าใจ

(๓) เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ นาย Leigh Smith ผู้แทนสหราชอาณาจักรได้นำข้อเสนอของฝ่ายไทยไปพิจารณาหารือกับฝ่ายกฎหมายของสหราชอาณาจักร โดยท้ายที่สุดทางฝ่ายสหราชอาณาจักรเห็นชอบกับข้อเสนอของฝ่ายไทยที่ให้ตัดบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิด้านทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Rights) ออกจากเนื้อหาของร่างบันทึกความเข้าใจ จึงได้ขอยุติ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยประมวลข้อบังคับว่าด้วยความร่วมมือการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกรมการขนส่งแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากมีกำหนดการลงนามในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๕ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๕

๔. หลักการและสาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ

ร่างบันทึกความเข้าใจ นี้ มีหลักการและสาระสำคัญตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยสรุปได้ดังนี้

(๑) ร่างบันทึกความเข้าใจ มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างสหราชอาณาจักรและประเทศไทยในการพัฒนาและสร้างกฎระเบียบภายในประเทศ สนับสนุนงานในมิติทางด้านความมั่นคงเพื่อยกระดับมาตรฐานความมั่นคงทางทะเลระหว่างประเทศ โดยอาจจัดให้มีโครงการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางทะเลตามความต้องการของแต่ละประเทศ

ซึ่งอาจขยายความร่วมมือและการช่วยเหลือไปยังด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางทะเลตามแนวทางที่กำหนดในประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ (International Ship and Port Facility Security Code : ISPS Code) ที่ออกตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. ๑๙๗๔ (International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974 (SOLAS), as amended) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๒๘

(๒) ขอบเขตในการให้ความร่วมมือและให้การช่วยเหลือมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) การแลกเปลี่ยน การเยี่ยมชมท่าเรือและอุปกรณ์ประจำท่าเรือของแต่ละฝ่าย เพื่อสังเกตการณ์และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานภายใต้ประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ (ISPS Code)

(ข) การจัดการประชุม สัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาขีดความสามารถ และกิจกรรมการให้คำปรึกษาที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางทะเลและท่าเรือ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ค) การดำเนินกิจกรรมการให้ความร่วมมือและแผนงานเฉพาะด้านตามขอบเขตที่ได้ตกลงกัน

(ง) การทำงานร่วมกันในการศึกษาและพัฒนาโครงการที่เกี่ยวกับราชการและงานที่ปรึกษา

(จ) การแลกเปลี่ยนข้อมูลสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูล และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ตามความเหมาะสม เว้นแต่เอกสารและข้อมูลที่เป็นความลับ และ

(ฉ) ดำเนินกิจกรรมอื่นใดตามความเหมาะสมและเกี่ยวข้องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

๕. ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำบันทึกความเข้าใจ

๕.๑ เป็นการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งทางวิชาการในเรื่องการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ

๕.๒ เป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการขนส่งทางทะเลและการบริหารจัดการภาครัฐกับสหราชอาณาจักร

๕.๓ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลในเรื่องการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือ และจะส่งผลให้ได้รับความเชื่อมั่นจากต่างประเทศทั้งในการลงทุนและการประกอบธุรกิจระหว่างกัน

๕.๔ ก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษาวิจัยเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นแนวทางการปรับใช้แผนการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือบนพื้นฐานของการประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยและขั้นตอนการปฏิบัติที่สอดคล้องกับระดับการรักษาความปลอดภัยตามประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ

(๒) เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัย

(๓) การจัดกิจกรรมและโครงการทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๔) การศึกษาดูงาน

(๕) การพัฒนาบุคลากร

(๖) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

๕.๕ การจัดทำบันทึกความเข้าใจ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ รวมถึงยังสอดคล้องกับแผนปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค (Regional Trading/Investment Center)

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงคมนาคมโดยกรมเจ้าท่าได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศเพื่อสอบถามความเห็นในการจัดทำบันทึกความเข้าใจ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ สรุปได้ ดังนี้

๖.๑ ประเด็นสารัตถะและถ้อยคำ

กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อสารัตถะและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงคมนาคมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. ๑๙๗๔ (International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974 (SOLAS), as amended) รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรพิจารณาปรับแก้ถ้อยคำเล็กน้อยในร่างบันทึกความเข้าใจ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายสหราชอาณาจักรที่ไม่ประสงค์ให้บันทึกความเข้าใจ เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

๖.๒ ประเด็นตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่างบันทึกความเข้าใจ จัดทำขึ้นระหว่างกระทรวงคมนาคมกับกรมการขนส่งของสหราชอาณาจักรและไอร์แลนด์เหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ โดยไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีที่มีผลผูกพันทางกฎหมายต่อผู้เข้าร่วมทั้งสองฝ่าย และไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๖.๓ ประเด็นมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่สาระของบันทึกความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยในเชิงนโยบาย ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรพิจารณาเสนอร่างบันทึกความเข้าใจ ต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา ๔(๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๗. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคมโดยกรมเจ้าท่ามีความเห็น ดังนี้

ประเด็นตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

การจัดทำบันทึกความเข้าใจ ไม่เข้าข่ายเป็นการจัดทำ “หนังสือสัญญา” ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากร่างบันทึกความเข้าใจ ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพัน

/และไม่เป็น...

และไม่เป็น “สนธิสัญญา” ตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยกรมเจ้าท่าสามารถดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ได้ภายใต้หน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ตามกฎหมายภายในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า นอกจากนี้ยังสามารถปฏิบัติได้ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความปลอดภัยแห่งชีวิตในทะเล ค.ศ. ๑๙๗๔ (International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974 (SOLAS), as amended) อย่างไรก็ตาม การจัดทำบันทึกความเข้าใจดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนมีการลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจ

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยประมวลข้อบังคับว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของเรือและท่าเรือระหว่างประเทศ ระหว่างกระทรวงคมนาคมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกรมการขนส่งแห่งสหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขบันทึกความเข้าใจ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

๒. อนุมัติให้อธิบดีกรมเจ้าท่า หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามฝ่ายไทยในร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๓๗๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๗๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dusadee.p@mot.go.th